

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

PL. ÚS 45/2018-36

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. januára 2019 v pléne zloženom z predsedníčky Ivetty Macejkovej a zo sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa), Petra Brňáka, Miroslava Duriša, Ľudmily Gajdošíkovej, Sergeja Kohuta, Jany Laššákovej, Milana Ľalíka, Mojmíra Mamojku, Lajosa Mészárosa, Marianny Mochnáčovej, Ladislava Orosza a Rudolfa Tkáčika o sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED], v mene ktorej koná advokát a konateľ [REDACTED], vo veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb starostu obce Čierny Brod konaných 10. novembra 2018 za účasti [REDACTED], [REDACTED] takto

r o z h o d o l :

1. Zrušuje rozhodnutie miestnej volebnej komisie zapísané v zápisnici o výsledku volieb do orgánov samosprávy obce Čierny Brod konaných 10. novembra 2018 v časti o rovnakom počte hlasov odovzdaných pre kandidátov na starostu a za zvoleného starostu obce Čierny Brod v y h l a s u j e [REDACTED].
2. Sťažnosti [REDACTED] vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. novembra 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s § 59 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Čierny Brod (ďalej len „obec“) konaných 10. novembra 2018.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ kandidoval vo voľbách do orgánov samosprávy obce konaných 10. novembra 2018 za starostu obce. Celkovo sa o tento post uchádzali dvaja kandidáti, a to sťažovateľ a [REDAKOVANÉ]. Zo zápisnice miestnej volebnej komisie (ďalej len „volebná komisia“) o výsledku volieb v obci vo voľbách do orgánov samosprávy obcí z 11. novembra 2018 (ďalej len „zápisnica o výsledku volieb“) vyplýva, že z 1 381 osôb zapísaných v zozname voličov sa na hlasovaní zúčastnilo 867 voličov. Pre voľby starostu obce bolo v 864 voličmi odovzdaných obáľkach 846 platných hlasovacích lístkov. Kandidáti na starostu obce získali podľa údajov zo zápisnice zhodný počet 423 hlasov voličov.

3. Sťažovateľ v sťažnosti tvrdí, že „členovia miestnej volebnej komisie určili nesprávne niektoré hlasovacie lístky za neplatné“. Má vedomosť o tom, že „najmenej dva hlasovacie lístky odovzdané pre voľby starostu... boli členmi miestnej volebnej komisie určené za neplatné, hoci sa jednom z nich je v krúžku v tvare elipsy zakrúžkované nielen poradové číslo 2 kandidáta na starostu (rozumej sťažovateľa), ale aj jeho meno a priezvisko a na druhom hlasovacom lístku je v krúžku v tvare elipsy zakrúžkované nielen poradové číslo 2 kandidáta na starostu (rozumej sťažovateľa), ale aj jeho meno a priezvisko, vek, povolanie a teda v podstate celý riadok“.

4. Podľa slov sťažovateľa „pozorovateľom pri sčítaní hlasovacích lístkov... bola [REDAKOVANÉ], manželka kandidáta na starostu... pod poradovým číslom 1, pričom pri sčítaní bol sporný jeden hlasovací lístok pre voľby starostu... na ktorom sa krížok dotýkal poradového čísla kandidáta (krížok bol pred poradovým číslom kandidáta a dotýka sa ho avšak poradové číslo nie je zakrúžkované) na starostu pod poradovým číslom 1 - teda jej manžela, pričom táto pozorovateľka si vymohla hlasovanie miestnej volebnej komisie, ktorá hlasovaním určila tento hlasovací lístok za neplatný. Na strane druhej sa táto istá pozorovateľka pri sčítaní hlasov vyjadrila a v podstate to akceptovala celá miestna volebná komisia, že tie hlasovacie lístky (vrátane tých dvoch sporných opísaných v tejto sťažnosti, kde bolo hlasované za kandidáta na starostu pod poradovým číslom 2 – sťažovateľa) sa ani nehlasovalo v komisii, nakoľko sa vyjadrila, že tie hlasy pre kandidáta pod poradovým číslom 2 sú neplatné. V prípade, ak by miestna volebná komisia postupovala v súlade so zákonom a teda by uznala uvedené dva hlasovacie lístky pre kandidáta na starostu pod poradovým číslom 2 - sťažovateľa za platné, v takom prípade, by bol sťažovateľ vyhlásený za zvoleného starostu obce Čierny Brod, nakoľko by mal o dva hlasy viac ako kandidát na starostu obce s poradovým číslom 1 - [REDAKOVANÉ].“.

5. Citujúc príslušné ustanovenia ústavy a zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o voľbách“), ako i súvisiacu judikatúru ústavného súdu, sťažovateľ sumarizuje, že „minimálne v týchto dvoch prípadoch hlasovacích lístkov pre voľby starostu Obce Čierny Brod došlo k porušeniu právnych predpisov, nakoľko uvedené hlasovacie lístky majú byť považované za platné“.

6. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Rozhodnutie miestnej volebnej komisie zriadenej pre komunálne voľby zo dňa 10. 11. 2018 v obci Čierny Brod vo volebnom obvode Čierny Brod uvedené v zápisnici miestnej volebnej komisie o výsledku volieb sa zrušuje v časti voľby starostu a za zvoleného starostu Obce Čierny Brod vyhlasuje kandidáta s poradovým číslom 2 - [REDAKOVANÉ], nezávislý kandidát na starostu obce Čierny Brod.

Účastník konania je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške vyplývajúcej z priloženého vyčíslenia.“

7. Uznesením č. k. PL. ÚS 45/2018-11 z 5. decembra 2018 ústavný súd prijal sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie.

8. Ústavný súd prípisom zo 7. decembra 2018 vyzval protikandidáta na starostu [REDAKOVANÉ], aby sa v lehote 10 dní vyjadril k sťažnosti sťažovateľa. Vo svojom vyjadrení, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 27. decembra 2018, [REDAKOVANÉ] uviedol:

«Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza, že členovia miestnej volebnej komisie našli niektoré hlasy za neplatné z titulu spochybniteľného označenia, čím bol počet hlasov pre sťažovateľa určenej v jeho neprospech. Toto jeho tvrdenie je podľa jeho vyjadrenia na základe neurčitého udania, nakoľko... uvádza „že mám vedomosti o tom“.

K tomuto tvrdeniu môžem uviesť aj ja, že mám vedomosti o tom, že aj moje hlasy boli zaevidované z titulu nesprávneho označenia.

Je pravdou, že pozorovateľka [REDAKOVANÉ] (moja manželka) si vymohla hlasovanie miestnej volebnej komisie o platnosti hlasovacieho lístku, ktorý bol v môj neprospech v prípade jeho nevyradenia a počet celkových hlasov by bol v môj prospech.

Napriek takémuto určovaniu platnosti hlasovacích lístkov, miestna volebná komisia uzatvorila výsledok volieb tak, ako je potvrdené v zápisnici o hlasovaní, teda s výsledkom rovnakého počtu hlasov 423 pre oboch kandidátov.

Je pozoruhodné, že sťažovateľ zistené výsledky, tak ako je uvedené v zápisnici o výsledku voľby spochybňuje hodnovernosť členov komisie, napriek tomu, že z celkového počtu členov 5 určil za člena komisie sťažovateľ (ako starosta obce), 4 členov komisie (1 člen delegovaný [REDAKOVANÉ]).

Do pozornosti uvádzam, že všetci 4 členovia komisie určené starostom obce, sťažovateľom sú zamestnanci obce Čierny Brod. Ide o tieto osoby, [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ].

Ďalej uvádzam, že [REDAKOVANÉ] tiež zamestnankyňa obce bola zapisovateľka komisie a zároveň vystupuje tiež ako „pozorovateľka“.

Na záver tohto môjho stanoviska uvádzam, že stanovisko sťažovateľa na strane jednej „podľa jeho vedomostí“, ako i moje stanovisko je možné považovať za tvrdenie proti tvrdeniu.

Považujem za rozhodujúce rozhodnutie miestnej volebnej komisie obsiahnuté v zápisnici o výsledku volieb za konečné a platné ako to určuje ustanovenie § 29 ods. 4 zák. čís. 180/2014 z. z...»

9. K vyjadreniu [REDAKOVANÉ] sťažovateľ zaujal nasledujúce stanovisko (doručené ústavnému súdu 18. januára 2019):

„... aj z podania účastníka [REDAKOVANÉ] sa potvrdzujú tie skutkové tvrdenia sťažovateľa, že došlo k rozhodovaniu miestnej volebnej komisie ohľadom hlasov sťažovateľa ako aj [REDAKOVANÉ] a že niektoré hlasy... boli rozhodnutím určené za neplatné. Z tohto dôvodu okrem tvrdení sťažovateľa ohľadom posudzovania platnosti volebných lístkov toto potvrdzuje aj druhý účastník. Záverom len dodáva, že druhý účastník nepodal sťažnosť voči priebehu volieb a zároveň nie je dôvod na prípadné vylúčenie svedectiev, ktoré by mohli podať členovia miestnej volebnej komisie. Naďalej sťažovateľ trvá na takom petite, ako uviedol v podanej sťažnosti.“

10. Ústavnému súdu bolo 18. januára 2019 doručené tiež doplnenie vyjadrenia [REDAKOVANÉ], ktoré podal z dôvodu, „*nakolko na tom trvali pozorovateľky*“. Z jeho obsahu vyplýva, že „*Pozorovateľky nakolko sedeli ďalej nemali možnosť vidieť hlasovacie lístky a ani možnosť si overiť, či sú správne sčítavané a označené. Miestna volebná komisia pri sčítavaní hlasov sama určila a vyradila hlasy, ktoré považovali za nesprávne, pozorovateľky tieto hlasy nevideli.*“. Napriek tomu tvrdia, že „*Pri sčítavaní došlo k viacerým pochybnostiam.*“. Na záver [REDAKOVANÉ] v doplnení vyjadrenia uviedol, že naďalej považuje za „*rozhodujúce rozhodnutie miestnej volebnej komisie*“.

II.

11. Podľa čl. 129 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánov územnej samosprávy.

12. Podľa § 63 ods. 1 písm. c) zákona o ústavnom súde ústavný súd môže zrušiť rozhodnutie volebnej komisie a vyhlásiť za zvoleného toho, kto bol riadne zvolený.

13. Ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach zdôraznil, že voľby sú prostriedkom pravidelného obnovovania verejnej moci občanmi. Hrubé, závažné alebo viacnásobné porušenie práv občanov priznaných zákonom alebo ústavou zakladá právomoc ústavného súdu zrušiť napadnutý výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné, pretože namietané porušenie práv mohlo ovplyvniť priebeh a výsledok volieb. Pojem „priebeh volieb“ nezahŕňa iba hlasovanie voličov, ale aj všetky iné úkony subjektov zúčastnených na voľbách, ktoré sú v príčinnej súvislosti s voľbami (PL. ÚS 18/99).

14. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu okrsková volebná komisia (v danej veci miestna volebná komisia, ktorá v zmysle ustanovenia § 170 ods. 9 zákona o voľbách plnila úlohy okrskovej volebnej komisie) vo voľbách do orgánov samosprávy obce plní aj úlohy garanta ústavnosti a zákonnosti samotného volebného aktu a prvotného sčítania hlasov. Tomuto zodpovedá jej kreovanie, zákonom ustanovené postupy a zisťovanie volebných výsledkov, ktoré sú prejavom vôle voličov (PL. ÚS 1/07).

15. Podľa § 29 ods. 4 zákona o voľbách v sporných prípadoch rozhoduje o platnosti hlasovacieho lístka a obálky okrsková volebná komisia s konečnou platnosťou.

16. Zverenie právomoci rozhodnúť o platnosti hlasovacieho lístka okrskovej (tu miestnej) volebnej komisii s konečnou platnosťou (§ 29 ods. 4 zákona o voľbách) neznamená úplnú voľnosť komisie pri posudzovaní hlasovacieho lístka.

17. Podľa § 182 ods. 3 štvrtej vety zákona o voľbách volič na hlasovacom lístku pre voľby starostu obce zakrúžkovaním poradového čísla označí jedného kandidáta, pre ktorého hlasuje.

18. Podľa § 184 ods. 1 zákona o voľbách ak volič neoznačil zakrúžkovaním ani jedného kandidáta pre voľby starostu obce, alebo ak zakrúžkovaním označil viac ako jedného kandidáta pre voľby starostu obce, je hlasovací lístok neplatný.

19. Podľa § 184 ods. 2 druhej vety zákona o voľbách ak je v obálke niekoľko hlasovacích lístkov pre voľby starostu obce, sú všetky tieto hlasovacie lístky neplatné.

20. Nesprávny postup volebnej komisie pri posudzovaní hlasovacích lístkov, ktorý je v rozpore s ustanovením § 184 v spojení s § 182 ods. 3 zákona o voľbách, zakladá pri splnení ostatných predpokladov dôvodnosť nezákonnosti volieb, ktorá môže viesť k uplatneniu právomoci ústavného súdu ustanovenej v § 63 ods. 1 písm. c) zákona o ústavnom súde, t. j. k zrušeniu rozhodnutia volebnej komisie a k vyhláseniu za zvoleného kandidáta, ktorý bol riadne zvolený a ktorý nebol vyhlásený za zvoleného v dôsledku chybného postupu volebnej komisie (obdobne PL. ÚS 29/94).

21. Ústavný súd vykonal dokazovanie oboznámením s vyžiadanou volebnou dokumentáciou vzťahujúcou sa k voľbe starostu obce a zistil, že podľa zápisnice volebnej komisie o výsledku volieb bolo pre voľby starostu obce odovzdaných 846 platných hlasovacích lístkov voličov, z toho 423 hlasov bolo odovzdaných pre kandidáta pod poradovým číslom 1 – [REDAKOVANÉ] a rovnako 423 hlasov pre kandidáta pod poradovým číslom 2 – [REDAKOVANÉ] – sťažovateľa. Z volebnej dokumentácie ďalej vyplynulo, že 14 hlasovacích lístkov pre voľby starostu obce bolo miestnou volebnou komisiou vyhodnotených ako neplatných. Zápisnica o výsledku volieb bola podpísaná všetkými piatimi členmi miestnej volebnej komisie bez výhrad a námietok proti jej obsahu.

22. Ústavný súd prerátaním hlasovacích lístkov pre voľby starostu obce volebnou komisiou vyhodnotených ako platných zistil rovnaký stav a počty, ako sú uvedené v zápisnici, t. j. celkovo bolo pre voľby starostu odovzdaných 846 hlasovacích lístkov, z toho pre oboch kandidátov rovnako po 423 hlasov.

23. Vzhľadom na podstatu sťažnosti podanej podľa čl. 129 ods. 2 ústavy ústavný súd pristúpil aj k preskúmaniu hlasovacích lístkov pre voľby starostu obce, ktoré miestna volebná komisia vyhodnotila ako neplatné, a zistil nasledujúce:

1. hlasovací lístok bol označený spoločným zakrúžkovaním všetkých údajov patriacich ku kandidátovi č. 2 – sťažovateľovi, t. j. tak, že krúžok (elipsa) obsahoval tieto údaje: „2. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], nezávislý kandidát“,

2. hlasovací lístok bol označený spoločným zakrúžkovaním poradového čísla, mena a priezviska kandidáta č. 2 – sťažovateľa, t. j. krúžok (elipsa) obsahoval tieto údaje: „2. [REDAKOVANÉ]“,

3. hlasovací lístok bol označený umiestnením prázdneho krúžku pred poradové číslo kandidáta č. 1 [REDAKOVANÉ], a to tak, že krúžok sa vonkajšou pravou stranou nepatrne dotkol čísla 1,

4. hlasovací lístok bol označený zakrúžkovaním veku kandidáta č. 2 – sťažovateľa, t. j. krúžok obsahoval údaj „39“,

5. hlasovací lístok bol označený prázdny krúžkom umiestneným pred poradovým číslom kandidáta č. 2 – sťažovateľa, (krúžok sa čísla „2“ nedotýkal),

6. hlasovací lístok bol označený samostatným zakrúžkovaním poradových čísel oboch kandidátov, t. j. prvý krúžok obsahoval číslo „1“ a druhý číslo „2“,

7. hlasovací lístok bol označený krížikom umiestneným pred poradovým číslom 1 patriacim kandidátovi [REDAKOVANÉ],

8. hlasovací lístok bol opäť označený krížikom umiestneným pred poradovým číslom 1 patriacim kandidátovi [REDAKOVANÉ],

9. hlasovací lístok bol označený spoločným zakrúžkovaním jedným krúžkom (elipsou) poradových čísel oboch kandidátov, t. j. poradových čísel 1 aj 2 a písmena „J“ mena [REDAKOVANÉ], preškrtnutím poradového čísla „2“ v tvare x a podčiarknutím poradového čísla „1“ spolu s písmenami „Ju“ mena [REDAKOVANÉ],

10. hlasovací lístok bol označený dvomi čiarami vedenými cez údaje oboch kandidátov, t. j. prvá horná čiara viedla cez všetky údaje kandidáta č. 1 [REDAKOVANÉ] a druhá spodná čiara viedla cez všetky údaje kandidáta č. 2 – sťažovateľa,

11. hlasovací lístok bol opäť označený dvomi čiarami vedenými cez údaje oboch kandidátov, t. j. prvá horná čiara viedla cez všetky údaje kandidáta č. 1 [REDACTED] a druhá spodná čiara viedla cez všetky údaje kandidáta č. 2 – sťažovateľa,

12. hlasovací lístok nebol nijako označený, t. j. nebola na ňom vykonaná žiadna úprava,

13. hlasovací lístok nebol nijako označený, t. j. nebola na ňom vykonaná žiadna úprava,

14. hlasovací lístok nebol nijako označený, t. j. nebola na ňom vykonaná žiadna úprava.

24. Ďalšie sťažovateľom navrhované dokazovanie (vypočutie členov volebnej komisie) ústavný súd nevykonal, pretože ho vzhľadom na podstatu sťažnosti nepovažoval za nevyhnutne potrebné ani účelné. Účastník konania [REDACTED] vykonanie dôkazov na objektívne preukázanie svojich tvrdení nenavrhol a ani ich sám dostatočne hodnoverne nepodložil predložením akýchkoľvek iných dôkazov, čo znemožnilo ústavnému súdu priznať jeho tvrdeniam náležitú dôkaznú váhu. Navyše, pokiaľ ide o jeho doplnenie podania z 18. januára 2019, ktoré bolo ústavnému súdu doručené evidentne po lehote určenej na vyjadrenie (tá mu uplynula 27. decembra 2018), ústavný súd k tomu dodáva, že zásadu koncentrácie je potrebné uplatniť nielen na návrh navrhovateľa (sťažovateľa) na začatie konania, ale aj na vyjadrenia ďalších účastníkov (strán) konania, pretože v opačnom prípade by ústavný súd nemohol v takejto veci rozhodnúť v zákonom ustanovenej lehote (§ 63 ods. 6 zákona o ústavnom súde). Ústavný súd preto v ďalšom vychádzal zo skutkového stavu zisteného po oboznámení sa s volebnou dokumentáciou.

25. Ústavný súd vo svojej judikatúre konštatoval, že prejav vôle voliča musí nepochybné smerovať k tomu, aby pri úprave hlasovacieho lístka pri voľbách bolo nepochybné, koho volil, a aby prejav jeho vôle smeroval k voľbe ním označeného kandidáta, a to tým, že označí kandidáta, ktorého volil. Ústavný súd každý prípad posudzuje osobitne, pričom prihliada na účel a zmysel volebného zákona, ako aj dodržiavanie princípov právneho štátu (PL. ÚS 8/08, PL. ÚS 11/2011, PL. ÚS 30/2018, PL. ÚS 52/2018).

26. Z už citovaných ustanovení zákona o volbách vyplývá, že pre posúdenie hlasovacieho lístka ako platného, a teda na jednoznačný prejav vôle voliča zákon vyžaduje, aby volič prejavil svoju vôľu zakrúžkovaním poradového čísla ním vybraného kandidáta na post starostu (alebo poslanca obecného zastupiteľstva).

27. Ústavný súd preskúmaním hlasovacích lístkov, ktoré miestna volebná komisia v obci vyhodnotila ako neplatné, konštatuje, že hlasovacie lístky označené ústavným súdom pod poradovým číslom 1 a 2, na ktorých došlo k zakrúžkovaniu okrem poradového čísla kandidáta – sťažovateľa – aj k zakrúžkovaniu jeho mena a priezviska, resp. všetkých jeho údajov uvedených na hlasovacom lístku, nemožno vzhľadom na znenie relevantných ustanovení volebného zákona ani vzhľadom na judikatúru ústavného súdu (napr. PL. ÚS 8/08, PL. ÚS 104/2011, PL. ÚS 11/2011, PL. ÚS 34/2014, PL. ÚS 22/2018, PL. ÚS 30/2018) považovať za neplatné. Z volebnej dokumentácie pritom nevyplýva, že by dôvodom neplatnosti týchto volebných lístkov mala byť iná zákonom predvídaná skutočnosť, ale iba to, akým spôsobom došlo k prejavu vôle voliča.

28. Ústavný súd, vychádzajúc z dikcie § 182 ods. 3 a § 184 zákona o volbách v uvedených prípadoch, dospel k záveru, že tieto hlasovacie lístky sú platné a také, ktoré vyjadrujú vôľu voliča zvoliť kandidáta, ktorého označil zakrúžkovaním, aj keď krúžok obsahoval aj ďalšie informácie, avšak týkajúce sa toho istého kandidáta. Nesporne však z týchto hlasovacích lístkov vyplýva, komu voliči dali svoj hlas, t. j. koho volili za starostu obce. U sťažovateľa to tak bolo v dvoch prípadoch. V prospech sťažovateľa bolo preto treba pripočítať 2 platné hlasy. Naopak, u kandidáta č. 1 [REDACTED] ústavný súd nezistil medzi volebnou komisiou vyhodnotenými hlasovacími lístkami ako neplatnými žiaden taký, ktorý bolo potrebné posúdiť ako platný a pripočítať ho tomuto kandidátovi. Celkovým súčtom za týchto okolností získal potom sťažovateľ viac hlasov vo svoj prospech ako protikandidát a na základe toho sa v súlade so zákonom prejavenu vôľou voličov stal víťazom volieb v obci Čierny Brod konaných 10. novembra 2018.

29. Neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta môže spôsobiť len také závažné porušenie volebného zákona, ktoré spochybňuje dosiahnuté výsledky vo volbách a ktoré

odôvodnene vyvoláva pochybnosti o tom, či voľby a ich výsledky sú prejavom skutočnej vôle voličov.

30. Pokiaľ ide o nezákonnosť volieb do orgánov samosprávy obce, musí byť nezákonnosť týchto volieb v konaní o volebných veciach dokázaná a musí byť v príčinnej súvislosti s takým následkom porušenia práv, ktoré je v konečnom dôsledku porušením ústavného volebného práva a jeho princípov (PL. ÚS 21/94, PL. ÚS 120/07, PL. ÚS 8/08).

31. Zistenie hrubého, závažného alebo viacnásobného porušenia zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb je nevyhnutným predpokladom aj na uplatnenie právomoci ústavného súdu podľa § 63 ods. 1 písm. c) zákona o ústavnom súde, t. j. právomoci zrušiť rozhodnutie volebnej komisie a vyhlásiť za zvoleného toho, kto bol riadne zvolený. V okolnostiach prípadu podľa zistení ústavného súdu vyhodnotila volebná komisia v rozpore so zákonom o voľbách 2 hlasovacie lístky, ktoré označila ako neplatné, hoci v skutočnosti išlo o platné hlasovacie lístky, a ktoré boli odovzdané v prospech sťažovateľa. Vyhodnotenie hlasovacích lístkov volebnou komisiou ako neplatných v rozpore s príslušnými ustanoveniami volebného zákona treba podľa názoru ústavného súdu považovať za závažné porušenie zákona upravujúceho priebeh volieb, pretože môže v konečnom dôsledku spôsobiť, že za zvoleného sa nevyhlási ten, kto bol oprávnenými voličmi riadne zvolený.

32. Podľa § 189 ods. 4 zákona o voľbách za starostu obce je zvolený ten kandidát, ktorý získal najviac platných hlasov.

33. Ústavný súd vzhľadom na uvedené uplatnil svoju právomoc vyplývajúcu z čl. 129 ods. 2 ústavy a § 63 ods. 1 písm. c) zákona o ústavnom súde zrušiť rozhodnutie volebnej komisie a vyhlásiť za zvoleného toho, kto bol riadne zvolený. Na základe tejto právomoci zrušil rozhodnutie miestnej volebnej komisie v zápisnici o voľbách starostu obce týkajúce sa pôvodne uvedeného dosiahnutého volebného výsledku spočívajúceho v rovnosti hlasov, a za starostu obce Čierny Brod vyhlásil riadne zvoleného sťažovateľa [REDACTED]

■ so skutočne zisteným volebným výsledkom 425 platných hlasov odovzdaných v jeho prospech (bod 1 výroku rozhodnutia).

34. Sťažovateľ v petite svojej sťažnosti žiadal priznať mu úhradu trov jeho právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

35. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

36. V danom prípade ústavný súd vzhľadom na charakter tohto konania, ako aj skutočnosť, že účastník ■ svojim konaním nezavinil okolnosti, ktoré viedli sťažovateľa k podaniu sťažnosti, dospel k záveru, že oprávnenie dané mu § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde nevyužije, a preto nepriznal sťažovateľovi úhradu trov konania (bod 2 výroku rozhodnutia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. januára 2019